

Hovden Alpinsenter AS
Torjusheigata 9
4514 MANDAL

Att.:

Saksbehandler: Ingunn Diex Rognes, 22995931
Vår ref.: 23/341-6
Deres ref.:
Dato: 04.05.2023

Tilsynsrapport

Tilsyn med Hovden Alpinsenter AS Hovden Alpinsenter AS - 23/341

Om tilsynet

Statens jernbanetilsyn (SJT) har gjennomført et dokumenttilsyn av Hovden Alpinsenter AS. Tema for tilsynet var å undersøke om Hovden Alpinsenter AS oppfyller krav til redningsberedskap som er gitt i forskrift om taubaner.

Tilsynet ble varslet 23. februar 2023, og virksomheten sendte dokumentasjon 28. februar 2023. Tilsynet ble gjennomført på vårt kontor ved gjennomgang av innsendt dokumentasjon fra Hovden Alpinsenter AS, og i et teamsmøte med virksomheten den 23. mars 2023.

Vårt tilsynslag bestod av Ingunn Diex Rognes (tilsynsleder) og Jan Bøen (medrevisor). Tilsynet ble gjennomført som en del av vårt årlige tilsynsprogram. Tilsynet er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket under tilsynet.

Virksomheten sendte inn dokumentasjon som pålagt i varslet, og vi gikk igjennom denne i teamsmøtet. Tilsynet gjelder Breiveekspressen med anleggsnummer 3.09.005, men virksomheten har en annen stolheis i tillegg som er underlagt de samme kravene. Dokumentasjonen gjelder i stor grad begge disse stolheisene.

Breiveekspressen er en 4-setersstolheis med en kapasitet på ca 48 stoler på tursiden.

Virksomheten har ikke sendt inn kommentarer til utkastet til rapport. Endelig tilsynsrapport inneholder ingen vedtak.

Hva sier regelverket?

Forskrift om taubaner § 2-11 tredje ledd bokstav e stiller krav om at en virksomhet skal ha en beredskapsplan og krav om hva denne planen skal inneholde. Oppramsingen i bestemmelsen er minimumskrav av hva planen skal omtale. Dette er i hovedsak en detaljert plan for hvordan redning skal foregå, varslingsliste, utstyrsliste, og rutiner for å planlegge, gjennomføre og evaluere redningsutstyr. Lister og oversikter skal være oppdaterte og gjenspeile den faktiske redningskapasiteten i virksomheten.

Kravet til redningsøvelser er ytterligere presisert i § 3-7, og det stilles krav om blant annet minst en fullskala redningsøvelse før starten av hver sesong, hvor alle parter som er beskrevet i redningsplanen skal delta. Det skal også øves på nedfiring av passasjerer og holdes jevnlig øvelser som skal evalueres i etterkant for å sikre læring. Evalueringen skal dokumenteres.

I § 3-6 er det beskrevet at redning skal skje på en trygg måte uten aktiv medvirkning av passasjerene. Redningsutstyr skal være tilgjengelig til enhver tid og redningstjenesten må være organisert på en slik måte at brukernes liv og helse ikke utsettes for uakseptabel fare. Redning skal gjennomføres innen maksimalt to timer fra heisen stopper. Beredskapen for den enkelte heis må derfor utformes på en måte som gjør at kravet om redningstid kan overholdes.

I § 3-11 om driftskontroll er det et krav at tilstrekkelig redningspersonell er tilgjengelig før taubanen åpnes.

Hva vi fant under tilsynet

Her legger vi fram det vi har funnet under gjennomgangen av innsendt dokumentasjon.

Virksomheten har et ryddig styringssystem med en systematikk som er lett å følge. Dere opererer med 8 redningslag for Breiveekspresen, og har 8 utstyrs pakker fra Petzl for redning. I tilfelle feil på utstyr eller behov for kameratredning har dere ikke ekstra utstyr tilgjengelig.

Det finnes en varslingsliste som også omtaler alle med opplæring i redning fra stolheis. Dere bruker et automatisk varslingsystem til mobiltelefoner ved behov for å kalle inn redningskapasitet som ikke befinner seg i anlegget.

Vi fikk oversendt oversikt over førstehjelpsutstyr, kommunikasjonsutstyr og redningsutstyr. På starten av hver uke settes det opp redningslag for den kommende uka. Det avklares da hvilke ressurser som er tilgjengelig. Noen ganger benyttes ressurser som er til stede i området som redningsberedskap mot at de har avklart på forhånd at de står oppført som beredskap.

Virksomheten gjennomfører flere øvelser hver vinter, på begge stolheisene. Flere av øvelsene er av mindre skala. Det blir skrevet evalueringer etter øvelsene, og virksomheten skriver selv at neste øvelse skal planlegges i evalueringsmøtet for å sikre at læring fra øvelsen tas med inn i neste øvelse. Det er uklart om det har vært gjennomført en fullskala øvelse denne sesongen. Virksomheten har planlagt et lengre kurs for de ansatte til sommeren. Neste øvelse denne vinteren er planlagt til 29. mars.

Oversendt dokumentasjon omtaler kort hvilken opplæring ansatte får før de regnes som redningspersonell. Denne omtalen ligger i arbeidsrutinen til skipatruken.

Beredskapsplanen sier at skipatruken gjør en evaluering av gjestene som sitter i heisen fra bakken, for å identifisere passasjerer som er ekstra utsatt og bør vurderes å reddes ned først. Dersom det er dårlig vær kjøres heisen med lavere kapasitet, og da har de også en person som står ved påstigning og vurderer om gjestene er godt nok kledd.

Heisen kjøres ikke med returkapasitet på vinterstid, redning er derfor kun relevant fra tursiden.

Deres uttalelse til varsel om vedtak

Vi har ikke mottatt noen uttalelse og tilbakemelding til utkastet til tilsynsrapport. Endelig rapport er derfor basert på samme faktagrunnlag som utkastet.

Vår vurdering

Vi vurderer at beredskapsplanen dekker de områdene som nevnt i § 2-15. Systematikken gjør at de ansatte lett kan finne frem til relevant dokumentasjon.

Dere opererer med 8 redningslag for denne stolheisen. Basert på kapasiteten på tursiden av heisen betyr det at hvert lag har ansvar for omtrent 6 stoler hver. Denne redningsberedskapen anser vi å være tilstrekkelig til å kunne nå kravet om at alle skal være reddet ned innen 2 timer. Vi vil likevel få fremheve at øving er helt avgjørende for at tidskravet skal kunne nås, og i tilfeller med dårlig vær og vind vil man i realiteten ha mye kortere tid enn 2 timer på å gjennomføre redning før det går utover sikkerheten til passasjerene.

Dere opplyser at dere ikke har øvd på kameratredning og at det heller ikke finnes ekstra utstyr for å gjennomføre redning av redningsmann. For å sikre at redningsplanen kan gjennomføres som planlagt og innenfor maksimalt to timer etter heisen har stoppet bør det finnes utstyr og ressurser tilgjengelig som gjør at redningsoperasjonen ikke blir unødvendig forsinket av for eksempel feil på utstyr eller behov for å redde redningsmann.

Oversikten over førstehjelpsutstyr, kommunikasjonsutstyr og redningsutstyr fremstår oversiktlig og ryddig.

Ordningen med å fordele tilgjengelige ressurser på de 8 redningslagene på starten av uka viser at det jobbes bevisst med å alltid ha nok ressurser tilgjengelig.

Mange av de som står på varslingslista har ikke øvd på redning i sesongen 2022/2023. Virksomheten bør være bevisste på at reelt antall personer som kan delta i redning er lavere enn det antallet som står på lista. Kontinuerlig opplæring og øving for de som regnes som ressurser er viktig for å opprettholde beredskapen over tid.

Evalueringen gjort av siste øvelse viser at øvelsen kun ble gjort mellom to master, og evalueringen er derfor noe kort. Vi minner om kravet i taubaneforskriften § 3-8 om at det skal gjennomføres en større redningsøvelse før oppstart av hver sesong. Vi anbefaler at dette gjøres som en fullskala øvelse med redning langs hele heisen.

Andre forhold

Under tilsynet ble vi gjort kjent med at virksomheten vil vurdere å anskaffe annet utstyr for redning, som er mer effektivt og sikkert i bruk enn det som brukes nå. Samme type utstyr er allerede tatt i bruk i flere andre virksomheter med stort hell.

Vi minner i den forbindelse om viktigheten av å trene med nytt utstyr slik at alle som deltar i redning blir godt kjent med dette. Dersom utstyret er på plass før oppstart av neste sesong bør en fullskala øvelse gjennomføres med det utstyret som er tenkt brukt den sesongen.

Vi viser til våre veiledere <https://www.sjt.no/taubane/veiledning-taubane/>

Rapportdato:

04.05.2023

Geir-Rune Samstad
senioringeniør - revisjonsleder, tilsyn

Ingunn Diex Rognes
tilsynsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

Lov om taubaner (taubaneloven¹) § 12 gir SJT myndighet til å føre tilsyn.

Vi varsler om at vi vil fatte vedtak etter lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven²) § 16.

Vedtak om pålegg om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i lov om fornøylesesinnretninger §§ 14 og 15.

Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

Dere har rett til å uttale dere til varsel om vedtak

Dersom dere har fått varsel om at vi vurderer å fatte vedtak, har dere rett til å uttale dere. Gi beskjed hvis dere mener at vi har lagt feil fakta til grunn for varsel om vedtak, situasjonen har endret seg, at vedtaket er unødvendig, urimelig eller umulig å gjennomføre innen fristen vi har angitt. Uttalelsen med deres kommentarer til varsel om vedtak kan sendes til vår skjemaløsning på våre nettsider: [Skjema for innsending av dokumentasjon](#).

Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova³ og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk.

Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til post@sjt.no eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Angi saksnummeret når dere kontakter oss.

¹ Lov om taubaner (taubaneloven) LOV-1912-06-14-1

² Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) LOV-2022-06-17-63 01.07.2022

³ Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) LOV-2021-06-18-124 01.07.2021